

Súd: Okresný súd Poprad
Spisová značka: 12C/39/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1113206462
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 04. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. František Zelený
ECLI: ECLI:SK:OSPP:2018:1113206462.9

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Poprad samosudcom JUDr. Františkom Zeleným v právnej veci žalobcu V. N. V.Ý. D. E., K..E., E. E. R., Z.. XX. K. X/A, B.: XX XXX XXX, proti žalovanej G.. G. H., R. L. XXX, T., štátne občianstvo Slovenská republika, práv. zast. JZ.. G. D., K. E. E. D., W. XX, v konaní o zaplatenie 829,25 eur s prísl., takto

rozhodol:

I. Žalobu **z a m i e t a**.

II. Žalovaná má voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % s tým, že o výške tejto náhrady rozhodne súd I. inštancie samostatným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa žalobou doručenou Okresnému súdu Bratislava I. dňa 25.2.2013 domáhal, aby zaviazal žalovanú k povinnosti uhradiť mu istinu vo výške 829,85 eur a trovy konania. Návrh v písomnom podaní odôvodnil tým, že podľa zákona č. 566/2001 Z. z. o cenných papieroch a investičných službách vedie žalovanej účet majiteľa cenných papierov, za ktorú službu mu prislúcha podľa § 99 ods. 8 uvedeného zákona odplata. Cena služby je vypočítaná v zmysle cenníka V. N. V. D. E., ktorý bol schválený v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi. Na základe uvedeného fakturoval žalovanej poplatok za vedenie účtu majiteľa - služba CD-55 a to za rok 2008. V prípade, ak by žalovaná istinu uhradila, nebude si účtovať úrok z omeškania.

2. Súd dňa 24.7.2014 pod č. k. XXRo XXXX/XXXX - XX vydal platobný rozkaz, ktorým žalovanú zaviazal v stanovenej lehote istinu s príslušenstvom uhradiť. Proti platobnému rozkazu podala žalovaná v zákonnej lehote odpor, čím došlo k zrušeniu platobného rozkazu zo zákona.

3. Podaný odpor odôvodnila tým, že nie je zrejmé, na základe akého titulu sa žalobca domáha zaplatenia istiny a z predloženej faktúry nie je zrejmé, ako vypočítal výšku ceny za vedenie účtu majiteľa. Táto skutočnosť nie je zrejmá ani z dodatku č. 3 k cenníku - tabuľka č. 5. Poprel, aby jej predmetnú faktúru doručil.

4. V písomnom podaní zo dňa 8.7.2015 žalobca ďalej uviedol, že účet majiteľa cenných papierov bol zriadený žalovanej dňa 25.4.1993, čím vznikol právny vzťah medzi účastníkmi, podľa ktorého bol povinný evidovať zaknihované cenné papiere a viesť evidenciu zaknihovaných cenných papierov na účtoch majiteľov. Spätný výpis z účtu k 1.1.2008 je dôkazom existencie právneho vzťahu medzi stranami v roku 2008. Tento vzťah vznikol priamo zo zákona. V roku 2004 došlo k zmene, kedy žalobca nadviazal na činnosť predošlého strediska cenných papierov a došlo k zmene predmetu činnosti Strediska cenných papierov. V súlade s ust. § 173g Zák. č. 209/2007 sa v súvislosti s pôvodne vedeným účtom č. XXXXXXXXXXXXX rozhodol presunúť cenné papiere aj bez žiadosti na účet majiteľa zriadeného podľa §

105 zákona. Presun na novozriadený účet vykonal bezplatne. Tým došlo k zmene číselného označenia účtu. Právny vzťah medzi stranami sa spravuje Zákonom o cenných papieroch a v neupravených otázkach ustanoveniami Obchodného zákonníka. Okresné sudy skutkovo a právne v obdobných veciach rovnako zastávajú názor, že právny vzťah v súvislosti s vedením účtu má povahu obchodnoprávnu. Poukázal na rozhodnutia Okresného súdu D., O. E. E. U. H. K. B... Cenné papiere disponujú dvoma základnými funkciami, a to ekonomickou a právnou. Ekonomickou funkciou je akumulácia kapitálu a tvorba zdrojov financovania potrieb v podnikateľskej sfére. Žalovaná ako každý majiteľ cenných papierov týmito disponovala za účelom dosiahnutia zisku a zvyšovania svojho majetku. Žalovaná nespĺňa legálnu definíciu spotrebiteľa, nakoľko nenakupovala výrobky ani nepoužívala služby pre priamu osobnú spotrebu seba alebo členov svojej domácnosti. Nenadobudla veci bežnej spotreby, ale rozhodla sa zhodnocovať svoje finančné prostriedky investíciou na kapitálovom trhu. S odkazom na uvedené si žalobca uplatňuje nárok na súde pred uplynutím 4-ročnej premlčacej doby. Poskytuje svoje služby za cenu upravenú cenníkom služieb stanovenú centrálnou depozitára, ktorý zverejňuje dozorná rada a je zverejnený na webovej stránke. Cena služby bola vypočítaná v zmysle platného a riadne schváleného cenníka a v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi za príslušný rok. Výška poplatku závisela od objemu cenných papierov (súčet súčínov, menovitá hodnota x počet kusov cenných papierov pre každú emíziu), evidovaný na účte majiteľa v rozhodnom období. Výška poplatkov bola určená pod dohľadom Národnej banky Slovenska. Žalovaná bola o nedoplatkoch informovaný prostredníctvom informatívnej rekapitulácie stavu poplatkov od roku 2008, ktorá spravidla tvorí prílohu faktúry vystavené za vedenie účtu. Pri vystavení faktúry žalobca postupoval v súlade so zákonom o dani z pridanej hodnoty. V čase vystavenia predmetnej faktúry zákon nestanovoval konkrétnu lehotu dátumu splatnosti. Žalobca určil dátum splatnosti poplatku za vedenie účtu majiteľa na deň 28.2.2009, čím zabezpečil dostatočný časový priestor na úhradu tohto poplatku, ako aj samotné doručenie faktúry adresátovi. Pre doplnenie poukázal taktiež na rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 31.3.2015, kedy krajský súd v obdobnom konaní potvrdil rozsudok súdu I. stupňa, ktorý námietku premlčania vyhodnotil ako nedôvodnú vzhľadom na plynutie 4-ročnej premlčacej doby.

5. Na pojednávaní prostredníctvom právneho zástupcu žalovaná vznesla námietku premlčania, ktorú odôvodnila tým, že faktúra sa stala splatnou dňa 28.2.2009. Premlčacia doba začala plynúť dňom 1.3.2009 a uplynula dňom 1.3.2012. Návrh na začatie konania bol podaný až dňa 25.2.2013, teda po uplynutí 3-ročnej premlčacej doby. Žalovaná v danom právnom vzťahu vystupuje ako spotrebiteľ, čo v obdobnom konaní deklaroval aj odvolací súd. Ďalej uviedla, že dňa 5.1.2011 cenné papiere previedla na Fond národného majetku ako bezcenný, pričom nadobúdateľ sa podľa bodu 4.1 zmluvy zaviazal zaplatiť poplatky spojené s evidenciou cenných papierov za kalendárny rok, v ktorom došlo k prevodu cenných papierov a za dva kalendárne roky predchádzajúce tomuto roku.

6. Súd na základe vykonaného dokazovania vypočítaním žalovanej, oboznámením listinných dôkazov a to faktúry, výpisu z účtu, dodatku č. 3 k cenníku Centrálného depozitára cenných papierov rozsudkom zo dňa 7.12.2015 žalobu zamietol. Vychádzal zo zisteného skutkového stavu, podľa ktorého dňom 1.1.1996 bol zaregistrovaný účet žalovanej pod č. XXXXXXXXXXXX ako účet fyzickej osoby so zaevidovaným počtom cenných papierov 351. Účet bol vedený na meno žalovanej. Dňa 31.12.2008 žalobca vystavil žalovanej faktúru na sumu 25.000,- Sk (829,85 eur) na základe právneho titulu - V.- vedenie účtu majiteľa s vyznačením splatnosti faktúry dňom 28.2.2009. Podľa dodatku č. 3 k cenníku Centrálného depozitára cenných papierov zo dňa 10.1.2008 cena za vedenie účtu majiteľa zriadeného podľa § 105 alebo 164a Zákona o cenných papieroch je uvedená v tabuľke č. 5 vrátane DPH, podľa ktorej za cenné papiere v hodnote nad 10 mil. Sk predstavuje cena 25.000,- Sk. Rozsudkom Okresného súdu Poprad zo dňa 14.11.2014 sp. zn. XX V. XXX/XXXX v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. X V. XX/XXXX zo dňa 26.8.2015 v skutkovo a právne obdobnej veci bola zamietnutá žaloba žalobcu Centrálny depozitár cenných papierov proti žalovanému B.. C. H. na zaplatenie sumy 829,85 eur, predstavujúcej odmenu za vedenie a správu účtov majiteľa cenných papierov za rok 2008. Z odôvodnenia uvedeného rozhodnutia vyplýva, že súd vec vyhodnotil ako vzťah spotrebiteľský a návrh bol zamietnutý pre žalovaným vznesenú námietku premlčania odôvodnenú uplynutím trojročnej premlčacej doby. Podľa výpisu vyhotoveného žalobcom dňa 11.12.2014 tento dňom 1.1.2008 registroval emitentom na meno žalovanej vydané cenné papiere k dátumu vydania emisie 16.4.1996 v počte 351 cenných papierov v nominálnej hodnote 100.000,- Sk.

7. S poukazom na takto zistené skutočnosti vzal súd za preukázané, že žaloba nie je dôvodná vzhľadom k účinne vznesenej námietke premlčania. Žalobca počnúc dňom 1.1.2008 registroval na účte V. N. V. D.

na meno žalovanej 351 cenných papierov v menovitej hodnote 100.000,- Sk. Podľa aktuálneho cenníka V. N. V. D. za vedenie účtu s daným počtom cenných papierov zodpovedá poplatok 25.000,- Sk. Žalobca faktúrou splatnou dňa 28.2.2009 vyúčtoval žalovanej predmetný poplatok vo výške 829,85 eur. Pôvodný predmetný vzťah vznikol v roku 1996. V súvislosti s rozhodovaním v tejto veci súd poukázal na nález Ústavného súdu Českej republiky zo dňa 15.6.2009, vydaný pod sp. zn. IÚS 342/09, v ktorom je uvedené, že režim spotrebiteľských zmlúv bol výslovne upravený v Občianskom zákonníku až novelou vykonanou zákonom č. 367/2000 Sb. a to s účinnosťou od 1.1.2001. Jej cieľom bolo zaistiť harmonizáciu českého zmluvného práva s Európskym spotrebiteľským právom, resp. *aquis communautaire*, dosiahnutého v tejto oblasti (odkaz na smernice rady 85/577/EHS zo dňa 20.12.1985 a smernice rady č. 93/13/EHS zo dňa 5.4.1993). Východiskom spotrebiteľskej ochrany je postulát, podľa ktorého sa spotrebiteľ ocitá vo fakticky nerovnom postavení s profesionálnym dodávateľom a to s ohľadom na okolností, za ktorých dochádza ku kontraktácii s ohľadom na väčšiu profesionálnu skúsenosť predávajúceho, lepšiu známosť práva a ľahšiu dostupnosť právnych služieb a konečne so zreteľom na možnosť stanovovať zmluvné podmienky jednostranne cestou formulárových zmlúv. Spoločným znakom novej kogentnej právnej úpravy je snaha cestou práva vyrovnať túto faktickú nerovnosť a to formou obmedzenia autonómie vôle. Ústavný súd vyslovil presvedčenie, že takýchto podmienok je treba cestou výkladu podústavného práva dosiahnuť i v prípade „de facto“ spotrebiteľských vzťahov vzniknutých pred nadobudnutím účinnosti vyššie uvedeného zákona č. 367/2000 Sb., lebo materiálne nahliadaná pozícia kontrahenda uzatvárajúceho zmluvu pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona sa nijako nelíšila od spotrebiteľa uzatvárajúceho zmluvu už v režime spotrebiteľských zmlúv. Pri podobnosti právnych úprav v Slovenskej republike a Českej republike je uvedený názor v celom rozsahu aplikovateľným aj v Slovenskej republike. S účinnosťou novely Občianskeho zákonníka vykonanej zákonom č. 150/2004 Z. z. od 1.4.2004 sa posilnila právna ochrana spotrebiteľa aj na vzťahy spred jej účinnosti a teda aj na predmetnú vec. Na predmetnú vec je preto potrebné aplikovať právnu ochranu vyplývajúcu z ust. § 54 OZ a právny vzťah vzniknutý medzi účastníkmi definovať ako vzťah spotrebiteľskej povahy. Je plne v súlade s princípmi ochrany spotrebiteľa, že v prípade duplicitnej právnej úpravy rovnakých inštitútov súkromného práva je dôvodné aplikovať právnu úpravu o občianskych právach a nie podnikateľské právo (rozsudok KS Prešov č. k. 3Co 53/2015-76). Použitie nevýhodnejšieho podnikateľského práva a nie občianskeho práva na spotrebiteľský právny vzťah vrátane premlčania predstavuje zhoršenie postavenia spotrebiteľa. Že sa jedná o spotrebiteľskú zmluvu je zrejme zo základnej definície tejto zmluvy, za ktorú sa považuje každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ak ju uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Odplatná zmluva týkajúca sa cenných papierov je absolútnym obchodom, ktorý sa riadi treťou časťou obchodného zákonníka. Je však aj zmluvou spotrebiteľskou. V danom zmluvnom vzťahu vystupovala žalovaná ako spotrebiteľ, osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti. Vzhľadom na spotrebiteľský charakter zmluvy normy obchodného práva sú použiteľné iba vtedy ak neodporujú úprave majúcej z dôvodu povahy prednosť, teda úprave spotrebiteľských vzťahov v Občianskom zákonníku. Keďže otázka premlčania je v Občianskom zákonníku upravená výhodnejšie pre spotrebiteľa oproti jej úprave v Obchodnom zákonníku, na premlčanie súd musí aplikovať ust. § 100 a § 101 Občianskeho zákonníka. Pretože žalobca svoj návrh na súde uplatnil až dňa 25.2.2013, teda po uplynutí 3-ročnej premlčacej doby odo dňa, kedy si mohol uplatniť svoje právo prvýkrát, teda odo dňa nasledujúceho po splatnosti pohľadávky stanovenej samotným navrhovateľom, nie je možné tento nárok pri vznesenej námietke premlčania priznať.

8. Proti rozsudku podal žalobca včas odvolanie, v ktorom uviedol, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a taktiež z dôvodu, že súd nesprávne vec posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav. Uviedol, že žalobca v súčasnosti eviduje zaknihované cenné papiere v zmysle § 99 a § 105 zákona č. 566/2001 Z. z. o cenných papieroch a investičných službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Vzťah medzi žalobcom a žalovanou vznikol priamo zo zákona na základe evidencie zaknihovaných cenných papierov. Uviedol, že ak súd v napadnutom rozsudku konštatoval, že žalobu zamietá z dôvodu premlčania tohto nároku, pričom poukázal, že daný právny vzťah má charakter spotrebiteľský.

Tento právny záver súdu nepovažuje žalobca za správny, pričom dôvody nesprávnosti bližšie aj špecifikoval. Poukázal, že SCP (Stredisko cenných papierov) zriadilo účet majiteľa pre žalovanú v súlade s ustanovením § 58 zákona č. 600/1992 Zb. z dôvodu, že sa stal majiteľom zaknihovaných cenných papierov na základe privatizácie, pričom táto povinnosť evidovať zaknihované cenné papiere vyplýva priamo zo zákona o cenných papieroch (ďalej len „ZoCP“). Poukázal, že cena služby bola vypočítaná

v zmysle platného a riadneho schváleného Cenníka Centrálného depozitára cenných papierov SR v znení neskorších predpisov a ďalej poukázal, že tento právny vzťah vznikol dňa 1.1.1996 a v zmysle ustanovení § 99 a § 105 ZoCP, žalobca v roku 2008 viedol v prospech žalovanej účet majiteľa cenných papierov, ďalej poukázal, že žalobcovi za výkon činnosti v prospech žalovanej, vznikol nárok na úhradu poplatku v súlade s ustanovením § 99 ods. 8 ZoCP, taktiež na faktúru za vedenie účtu za rok 2008, ktorá bola vystavená v súlade so zákonnou úpravou, pričom poplatok v nej účtovaný, bol vypočítaný v súlade s platným cenníkom. Žalobca ďalej poukázal, že podľa ustanovenia § 2 ods. 1 písm. a) zákona č. 250/2007 o ochrane spotrebiteľa, účinného v rozhodnom období (zákon o OS), spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorá nakupuje výrobky alebo používa služby pre priamu osobnú spotrebu fyzických osôb, najmä pre seba a pre príslušníkov svojej domácnosti a cenný papier je peniazmi oceneľný zákonom v ustanovenej podobe a forme, s ktorou sú spojené práva podľa zákona a práva podľa osobitných zákonov, najmä oprávnenie požadovať určité majetkové plnenie, alebo vykonávať určité práva voči zákonom určeným osobám. Žalovaná v danom prípade nenadobudla veci bežnej spotreby, ale rozhodla sa zhodnocovať svoje finančné prostriedky investíciou na kapitálovom trhu nadobudnutím cenných papierov. V danom prípade nadobudla akcie Obchodnej spoločnosti a podľa § 155 Obchodného zákonníka, akcia predstavuje práva akcionára ako spoločníka, podieľať sa podľa zákona a stanov spoločnosti na jej riadení a zisku. Žalobca zdôraznil, že podľa obchodného registra žalovaná bola spoluzakladateľkou spoločnosti BATYS a.s., spoločnosti, ktorá aj predmetné akcie vlastnila a podľa výpisu z účtu k 31.12.2008, ktorý žalobca priložil k vyjadreniu k odporu zo dňa 11.12.2014, žalovaná vlastnila vyše 33 % podiel z celkovej emisie. Zároveň v čase od 6.11.1992 do 15.12.1996 pôsobila žalovaná ako členka dozornej rady v predmetnej spoločnosti. Ak by aj žalobca pripustil definíciu spotrebiteľa podľa § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka, odhliadnuc od skutočnosti, že medzi žalobcom a žalovanou nebola uzatvorená žiadna spotrebiteľská zmluva, ale naopak vzťah medzi ním vznikol na základe zákona, existuje nepopierateľný obchodnoprávny charakter medzi podnikateľskou činnosťou žalovanej, ako aj obchodnou činnosťou spoločnosti BATYS a.s. a vedením účtu majiteľa v CDCP. Žalovaná teda ako každý majiteľ cenných papierov, týmto disponovala za účelom dosiahnutia zisku, a teda zvyšovania svojho majetku. Neexistuje teda iné, ako obchodnoprávne využitie cenných papierov, a teda žalovanej nemožno priznať status spotrebiteľa a je nevyhnutné v danom prípade prihliadať na povahu cenných papierov a práva s ním spojené. Žalovaná nespĺňa legálnu definíciu spotrebiteľa, nakoľko nenakupovala výrobky, ani nepoužívala služby pre priamu osobnú spotrebu seba, alebo členov svojej domácnosti, a žalobca trval na tom, že žalovaná v danom právnom vzťahu nie je spotrebiteľom. Predmetný právny vzťah medzi žalobcom a žalovanou rovnako nepredstavuje spotrebiteľskú zmluvu, nakoľko medzi žalobcom a žalovanou nedošlo k uzavretiu zmluvy v zmysle ustanovení § 43a a nasledujúce Občianskeho zákonníka, tento právny vzťah vznikol priamo zo zákona. Poukázal aj na ustanovenie § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka v znení účinnom odo dňa 13.6.2014, v zmysle ktorého v spotrebiteľských právnych vzťahoch sa má prednostne aplikovať právna úprava Občianskeho zákonníka aj v prípadoch, kedy by sa inak aplikovali normy obchodného práva. Poukázal však, že nie je možné aplikovať na právny vzťah a nároky, ktoré sú predmetom tohto konania, nakoľko by sa jednalo o neprípustnú retroaktívnu aplikáciu právnych noriem, ktorá zasahuje do princípu právnej istoty, a tým sa prieči základným ústavnoprávnym princípom. Právna norma účinná odo dňa 13.6.2014 vyššie citovaná, nadobudla účinnosť až v priebehu súdneho konania. K úpravám účinným odo dňa 13.6.2014 bol do Občianskeho zákonníka doplnený § 879p, ktorý podľa ustanovenia § 53 ods. 4 písm. s) a t) a § 53 ods. 7 a § 614a sa spravujú aj právne vzťahy vzniknuté pred 13.6.2014; vznik týchto právnych vzťahov ako aj nároky z nich vzniknuté pred 13.6.2014, sa však posudzujú podľa predpisov účinných do 12.6.2014, ak nie je ustanovené inak. Aplikácia právnej normy, podľa ktorej „na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa mali použiť normy obchodného práva“, je tak v otázke vzniku právneho vzťahu a právnych nárokov účastníkov tohto konania vylúčená. Ak prvoinštančný súd v konaní aplikoval právnu normu, ktorá nadobudla účinnosť až v priebehu tohto súdneho konania, porušil zásadu zákazu pravej retroaktivity.

9. Žalobca taktiež poukázal, že má za to, že podľa ustanovení § 261 ods. 6 písm. c) Obchodného zákonníka, právny vzťah v súvislosti s vedením účtu majiteľa cenných papierov medzi CDCP a klientmi, ktorým vedie účty sa spravuje ZoCP v otázke neupravených ZoCP Obchodným zákonníkom, nakoľko ide o odplatne záväzkový právny vzťah týkajúci sa cenných papierov, pričom právo na odplatu je stanovené priamo ZoCP. Aj § 261 Obchodného zákonníka radí odplatné zmluvy týkajúce sa cenných papierov k absolútnym obchodom, a teda z uvedeného vyplýva zrejme snaha zákonodarcu definovať vzťahy týkajúce sa CP ako obchodnoprávne, a to bez ohľadu na povahu subjektov. Svoj nárok si žalobca uplatnil na súde pred uplynutím štvorročnej premlčacej doby a preto žiadal, aby odvolací súd rozsudok

Okresného súdu Poprad zo dňa 7.12.2015 č. k. XXC/XX/XXXX zmenil a rozhodol tak, že žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi sumu 829,25 eur a nahradiť mu trovy konania, ako aj trovy odvolacieho konania, resp. žiadal, aby odvolací súd zrušil rozsudok Okresného súdu Poprad a vec vrátil na ďalšie konanie a rozhodnutie.

10. Krajský súd uznesením zo dňa 6.7. 2017 zrušil rozsudok súdu prvej inštancie a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Zrušujúce rozhodnutie odôvodnil tým, že záver prijatý súdom prvej inštancie o tom, že predmetná zmluva je aj spotrebiteľskou a že je regulovaná osobitnou právnou úpravou (zákon č. 634/1992 Z. z., a ustanoveniami Občianskeho zákonníka), a že teda ide o vzťah medzi obchodníkom a spotrebiteľom a teda o typicky obchodno-právny vzťah, je predčasný. Tvrdenia žalobcu nasvedčujú tomu, že žalovaná podľa obchodného registra bola spoluzakladateľkou obchodnej spoločnosti BATYS a.s. spoločnosti, ktorá predmetné akcie vlastnila. Žalovaná podľa uvedeného vlastnila 33 percentný podiel z celkovej emisie a súčasne pôsobila v Dozornej rade obchodnej spoločnosti. Ide teda tu o obchodnoprávny charakter medzi podnikateľskou činnosťou spoločnosti R. K..E.. a vedením účtu majiteľa cenných papierov. Išlo by potom v tomto prípade nepochybne o obchodnoprávne využitie cenných papierov a žalovaná by nemohla mať postavenie spotrebiteľa. Touto otázkou sa však súd prvej inštancie vôbec nezaoberal, aj keď žalobca už pri podaní vyjadrenia k podanému odporu žalovanou predložil súdu výpis z účtu majiteľa cenných papierov, z ktorého tieto tvrdenia žalobcu vyplývajú. Z doposiaľ vykonaného dokazovania súdom prvej inštancie tak nemožno jednoznačne prívodiť vo veci záver, že ide jednoznačne o spotrebiteľskú vec, ktorá je upravená výlučne Občianskym zákonníkom, a že žalovaná účinne vzniesla námietku premlčania nároku žalobcu v trojročnej premlčacej dobe od splatnosti faktúry. Uložil súdu prvej inštancie podrobne sa oboznámiť s výpisom z účtu cenných papierov, s úplnými výpismi z príslušného obchodného registra, skúmať, či skutočne ide o akcie vedené pre spoločnosť R. K..E.. R., či žalovaná bola spoločníčkou tejto spoločnosti, či bola aj členkou Dozornej rady, v ktorých obdobiach, a či teda takáto činnosť žalovanej nemala výlučne obchodnoprávny charakter. Až po takomto zistení bude možné určiť, či v danom prípade ide o obchodnoprávny vzťah medzi žalobcom a žalovanou, alebo či žalovaná má postavenie spotrebiteľa.

11. Žalobca po zrušení prvostupňového rozhodnutia zotrval na svojich doterajších prednesoch. Vzťah medzi stranami ust. § 58 zák. č. 600/1992 Zb. definuje ako vzťah obchodnoprávny. Žalobca polemizoval s konštatovaním súdu, že ide o odplatnú zmluvu týkajúcu sa cenných papierov a teda absolútny obchod. Poukázal na kľúčovú skutočnosť tohto sporu a to, že vzťah nebol založený zmluvou, ale zákonom č. 600/1992 Zb. Žiadna zmluva nebola nikdy medzi žalobcom a žalovanou uzavretá, ich vzájomný vzťah vznikol priamo zo zákona, ktorý tento vzťah definoval ako obchodnoprávny. Zákon č. 566/2001 Z. z. oproti predchádzajúcej právnej úprave ponechal ustanovenia týkajúce sa vzniku právneho vzťahu v platnosti. Obchodnoprávny charakter vzťahu medzi subjektom, ktorý poskytuje službu vedenie účtu majiteľa cenných papierov a klientom potvrdzuje aj nové ustanovenie zákona č. 566/2001 Z. z. a to § 105 ods.5, ktorý obchodnoprávny charakter tohto vzťahu definuje aj pre nových poskytovateľov tejto služby a to členov žalobcu, ktorými sú banky a obchodníci s cennými papiermi. Neuplatnením § 58 ods. 5 by došlo k situácii, že zatiaľ čo právny vzťah medzi členmi žalobcu a ich majiteľmi účtov bol posudzovaný ako obchodnoprávny, vzťah medzi žalobcom a majiteľmi účtov by bol posudzovaný ako občianskoprávny, pričom subjekty a predmetný vzťah by bol rovnaký, čím by došlo k porušeniu zásady rovnosti pred zákonom. Žalovaná bola v rozhodnom období spoluvlastníkom spoločnosti R., K..E.. a to v podiele 33,685 % podielu z emisie vydaných akcií spoločnosti evidovaných na účte majiteľa cenných papierov č. XXXXXXXXXXXXX. Neexistuje iné ako obchodnoprávne využitie cenných papierov. Jediným účelom ich držby je tvorba zisku. Majitelia účtov v danom prípade nenadobudli veci bežnej spotreby, ale rozhodli sa zhodnocovať svoje finančné prostriedky investíciou na kapitálovom trhu nadobudnutím cenných papierov. Takéto investície dávajú nadobúdateľovi možnosť spolupôsobiť na správe spoločnosti, resp. inej zákonom určenej osobe v zmysle osobitných predpisov, čo samo o sebe vylučuje postavenie spotrebiteľa. Námietku premlčania je preto nutné posudzovať podľa Obchodného zákonníka. Žalovaná bola spoluzakladateľkou obchodnej spoločnosti R., K..E.. (v E. L., K..E.. a zároveň členkou dozornej rady spoločnosti). Predložil ako dôkaz výpis z obchodného registra spoločnosti L. K..E.. so stranami 1 a 3. Žalovanej odkaz na rozhodnutie krajského súdu nemôže slúžiť ako podporný dôkaz na jej tvrdenia, nakoľko chýba podstatná náležitosť vyžadovaná ustanovením § 52 a nasledujúceho Občianskeho zákonníka, a to je existencia spotrebiteľskej zmluvy.

12. Žalovaná zotrvala na svojej argumentácii z predchádzajúcej časti konania. Na pojednávaní ďalej uviedla, že manžel bol podnikateľom. Sama v roku 1992 nastúpila na materskú dovolenku, na ktorej bola

do roku 1995. Nikdy nebola členkou štatutárneho orgánu spoločnosti. Evidovaná bola iba ako členka dozornej rady, aktívne sa na podnikaní nepodieľala. Ako členka dozornej rady bola vedená zrejme z dôvodu, že bola manželkou podnikajúcej osoby. Po ukončení materskej dovolenky začala vykonávať prax detskej lekárky. Všetky akcie vedené na jej účte ako fyzickej osoby previedla na Fond národného majetku.

13. Podľa výpisu z Obchodného registra Okresného súdu Prešov spoločnosť R., K.E.. bola vedená v obchodnom registri od 6.11.1992 do 27.7.1997. E. R. bola založená zakladateľskou zmluvou spísanou zakladateľmi B.. C. H. a G.. G. H.. Základné imanie spoločnosti predstavoval 104.200.000,- Sk. Bolo vydaných celkom 1042 akcií na meno v menovitej hodnote 100.000,- Sk. Žalovaná bola vedená ako členka dozornej rady spoločnosti od 6.11.1992 do 15.12.1996. Dňa 26.5.1999 bol vyhlásený konkurz na majetok spoločnosti L., K.E.. Podľa výpisu z účtu so všetkými právami spojenými s CP spätnému dátumu žalobca pod č. XXXXXXXXXXXXX evidoval žalovanú ako majiteľa účtu - fyzickú osobu s dátumom registrácie 1.1.2008. Na účte evidoval cenné papiere, kmeňové akcie, B. XXXXXXXXXXXXX vydané 16.4.1996, druh CP - 01-akcia kmeňová, forma CP - 3 - na meno v menovitej hodnote 100.000,- Sk. Ako emitenta eviduje spoločnosť R., K.E.. D. detailnej informácii o cennom papieri uvádza množstvo cenných papierov 351 a podiel z emisie 33,685 %.

Podľa § 23a zákona č. 634/1992 Zb účinného od 16.12.1992

(1) Spotrebiteľskými zmluvami sú zmluvy uzavreté podľa Občianskeho zákonníka <aspi://module='ASPI'&link='40/1964 Zb.&ucin-k-dni='30.12.9999'>, Obchodného zákonníka <aspi://module='ASPI'&link='513/1991 Zb.&ucin-k-dni='30.12.9999'>, ako aj všetky iné zmluvy, ktorých charakteristickým znakom je, že sa uzavierajú vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje.

(2) Na spotrebiteľské zmluvy, ktoré neboli uzavreté podľa osobitného predpisu, 13d) sa primerane použijú ustanovenia tohto predpisu.

Podľa § 99 ods. 8 zákona 566/2001 Z.z. o cenných papieroch a investičných službách, činnosti uvedené v povolení na vznik a činnosť centrálného depozitára vykonáva centrálny depozitár za odplatu, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 58 Zákona č. 600/1992 Zb. účinného od 2.12.1992

(1) Stredisko zriadi účet každému, kto sa stane majiteľom zaknihovaného cenného papiera na základe privatizácie s použitím investičných kupónov vykonanej podľa osobitných predpisov. 5)

(2) Ostatným osobám zriadi stredisko účet na ich žiadosť alebo na žiadosť emitenta, obchodníka s cennými papiermi alebo organizátora verejného trhu.

(3) Stredisko má povinnosť zriadiť každému len jeden účet. Investičnej spoločnosti má povinnosť zriadiť samostatný účet pre každý podielový fond zriadený touto investičnou spoločnosťou. 3)

(4) Číselné označenie účtu stredisko oznámi iba osobe, ktorej tento účet zriadilo (ďalej len "majiteľ účtu"), alebo jej zástupcovi, a to bez zbytočného odkladu po zriadení účtu.

(5) Právny vzťah medzi majiteľom účtu a strediskom sa spravuje týmto zákonom a Obchodným zákonníkom.

(6) Pokiaľ vzťah podľa odseku 5 nezanikne skôr, zanikne dňom, keď na účte nebude po dobu troch rokov evidovaný žiadny cenný papier.

Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods.2 Občianskeho zákonníka, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné stanovnenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

Podľa § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľa je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihladne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

Podľa § 101 Občianskeho zákonníka, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

14. Súd s poukazom na vyššie uvedené skutočnosti a citované zákonné ustanovenia pri zohľadnení právneho názoru odvolacieho súdu vysloveného podľa § 391 ods. 2 CSP dospel k záveru, že žaloba nie je dôvodná vzhľadom k účinne vznesenej námietke premlčania.

Súd poukazuje na odôvodnenie pôvodného prvostupňového rozhodnutia, k čomu ďalej dodáva. Medzi stranami nie je sporným, že žalobca počnúc dňom 1.1.2008 registroval na účte Centrálného depozitára cenných papierov na meno žalovanej 351 cenných papierov v menovitej hodnote 100.000,- Sk. Žalobca faktúrou splatnou dňa 28.2.2009 vyúčtoval žalovanej predmetný poplatok vo výške 829,85 eur. Podľa aktuálneho cenníka V. N. V. D. za vedenie účtu s daným počtom cenných papierov zodpovedá poplatok 25.000,- Sk. Žalovaná bola vedená ako členka dozornej rady spoločnosti R. K..E.. od 6.11.1992 do 15.12.1996. Spoločnosť R. K..E.. bola založená zakladateľskou zmluvou spísanou zakladateľmi B.. C.U. H. K. G.. G. H.. Podľa vyjadrenia žalovanej táto nikdy nevyvíjala podnikateľskú činnosť, všetko súvisiace so spoločnosťou vybavoval manžel. V rozhodnej dobe bola na materskej dovolenke. Nikdy nebola členkou štatutárneho orgánu spoločnosti, čo platilo aj pre rok 2008, v ktorom žalobca vyúčtoval poplatok za vedenie účtu. Akcie bezplatne previedla na Fond národného majetku.

15. Niet žiadneho dôvodu, aby na predmetnú právnu vec spotrebiteľskej povahy nemala dopadať právna ochrana vyplývajúca z ust. § 54 OZ. Vzťah medzi stranami založený na základe zákona týkajúci sa zaknihovaných cenných papierov na fyzickú osobu je síce absolútnym obchodom a bez ohľadu na povahu jej účastníkov naň dopadá úprava 3. časti Ob. z., ale predmetná vec je tiež o spotrebiteľskom vzťahu, ktorý je regulovaný osobitnou právnou úpravou, v čase vzniku vzťahu tiež zákonom č. 634/1992 Z. z. a rovnako ustanoveniami OZ. S odkazom na novelu OZ realizovanú zák. č. 150/2004 Z.z., je na daný prípad dôvodné aplikovať úpravu občianskoprávnu, nie podnikateľského práva. V zmysle ust. § 23a Zák. č. 634/1992 Z. z. za spotrebiteľskú zmluvu je možné považovať tiež zmluvu podľa obchodného zákonníka. V prípadoch duálnej úpravy je potrebné sa prikloniť k úprave pre spotrebiteľa priaznivejšej. Aj keď odplata týkajúca sa vedenia účtu cenných papierov má charakter obchodnoprávny, súčasne má aj charakter spotrebiteľský a to vzhľadom na postavenie žalovanej. Teda normy obchodného práva pre tento prípad sú použiteľné len vtedy, ak neodporujú úprave majúcej prednosť, teda úprave spotrebiteľských vzťahov v Občianskom zákonníku. Vzhľadom na to, že otázka premlčania je v Občianskom zákonníku upravená výhodnejšie pre spotrebiteľa oproti úprave v Obchodnom zákonníku, na premlčanie je potrebné aplikovať ust. § 100 a nasl. Občianskeho zákonníka <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/>>, keďže námietka premlčania bola v konaní vznesená žalovanou. Súd poukazuje aj na rozhodovaciu činnosť s aplikáciou a vyhodnotením premlčacej doby pri odplate za vedenie účtu majiteľa účtu cenných papierov podľa ustanovení Občianskeho zákonníka, a to napríklad rozsudok Krajského súdu v Žiline sp.zn. 9Co/474/2014 <<http://merit.slv.cz/9Co/474/2014>> zo dňa 13.11.2014, ako aj rozsudky Krajského súdu v Prešove č.k. 14Co/80/2014 <<http://merit.slv.cz/14Co/80/2014>> zo dňa 26.02.2015 a sp.zn. 6Co/26/2012 <<http://merit.slv.cz/6Co/26/2012>>. 10. V obdobnej veci manžela žalovanej, ktorý bol zakladateľom obchodnej spoločnosti a zároveň jej štatutárnym zástupcom, súd žalobu neuznal dôvodnou pre námietku premlčania a vzťah medzi stranami vyhodnotil ako vzťah spotrebiteľský.

16. K tvrdeniu žalobcu o absencii spotrebiteľskej zmluvy a zriadenia účtu na základe zákona súd uvádza, že ustanovenia o ochrane spotrebiteľa nie je možné vylúčiť pre prípady, kedy je záväzkový vzťah medzi stranami založený fakticky zákonom, ako v danom prípade. Podmienky z tohto záväzkového vzťahu vzhľadom k držbe cenných papierov z privatizácie žalovaná nemala možnosť ovplyvniť, čo je zrejme najmä z jednostranne stanovenej výšky odplaty za vedenie účtu, ktorú musela podľa tvrdenia žalobcu akceptovať. Je potrebné oddeliť činnosť obchodovania s cennými papiermi (s evidenciou zaknihovaných cenných papierov na účte zriadenom každej fyzickej osobe, ktorá sa stala majiteľom zaknihovaného cenného papiera na základe privatizácie s použitím investičných kupónov vykonanej podľa osobitných predpisov. Žalobca nepreukázal, aby ku zriadeniu účtu žalovanej došlo na základe jej žiadosti, alebo žiadosti inej oprávnenej osoby.

17.O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 a 262 CSP a žalovanému ako úspešnej strane priznal nárok na trovy konania v rozsahu 100 %. O výške trov súd prvej inštancie rozhodne samostatným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie, ktoré je možné podať v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, a to prostredníctvom Okresného súdu Poprad na Krajský súd v Prešove v troch vyhotoveniach.

Podľa § 205 ods. 1, 2 OSP, v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.